

ЯК ЗНАЙТИ НЕСПРАВНІСТЬ ГІДРОСИСТЕМИ КОМБАЙНА «ДОН-1500»

Сиромятников Петро Степанович, доцент кафедри «Ремонт машин»

Гідравлічна система зернозбирального комбайна «Дон-1500» складається з трьох незалежних гідросистем: основної, об'ємної рульового керування і об'ємного приводу ходової частини.

Основна - виконує декілька операцій: піднімає (опускає) жатку і мотовило, змінює частоту обертання мотовила і молотильного барабана, переміщує в горизонтальному напрямі мотовило, повертає вивантажувальний шнек в робоче і транспортне положення, вмикає (вимикає) привід молотарки і вивантажувального шнека, забезпечує зворотне прокручування (реверсування) транспортера похилої камери, закриває копнувач і покращує вивантажування вологого зерна з бункера.

Враховуючи багатофункціональність і складність цієї системи, часто важко встановити причини відмов, що виникають під час експлуатації і оперативно їх усунути, особливо в польових умовах.

Багаторічний досвід роботи по усуненню наслідків відмов дозволив розробити методи пошуку їх причин і способи їх усунення.

У основу цих способів закладений принцип пошуку і усунення наслідків відмов «від простого до складного» з найменшою трудомісткістю.

Пошук і усунення наслідків відмов основної гідросистеми необхідно проводити по зовнішніх ознаках їх прояву в послідовності, вказаній нижче.

ВСІ СПОЖИВАЧІ ГІДРОСИСТЕМИ НЕ ПРАЦЮЮТЬ, ВІДСУТНІЙ ТИСК В СИСТЕМІ

1. Недостатній рівень масла в баку гідросистеми.

Перевірити рівень по маслопоказнику в баці, дозаправити його до верхньої мітки.

2. Масло не подається до насоса НШ-32А-3 (підвищений шум насоса) внаслідок передавлення всмоктуючого рукава (оглянути рукав, усунути передавлення) або відсутня пружина усередині всмоктуючого рукава (проконтролювати на дотик наявність пружини; вставити спіральну пружину з відігнутими всередину кінцями у всмоктуючий рукав).

3. Ослаблення натягуючого пристрою приводу насоса НШ-32А-3.

Перевірити ступінь натягнення, при необхідності відрегулювати натягнення пасів.

4. Не обертається насос НШ-32А-3.

Слід проконтролювати температуру трубопроводів до і після запобіжно-переливного клапана. Якщо після запуску двигуна трубопроводи не нагріваються протягом 15 хв., потрібно перевірити стан приводу насоса (шліцева втулка і стопорні кільця на шківі).

5. Не відрегульований клапан запобіжно-переливний (КЗП) 108.00.000В.

Перевірити тиск спрацьовування КЗП. Відрегулювати його на величину 125 ± 5 кгс/см². Для цього потрібно обертати болт в необхідному напрямі (при закручуванні - тиск більший, при відкручуванні - тиск менший). Після регулювання закрутити контргайку а болт опломбувати. Налаштування клапана повинне проводитися при номінальній частоті обертання двигуна (2000 хв⁻¹) і температурі масла 50 °.

6. Засмітився КЗП.

Зняти нагнітальний фланець з клапана. Якщо масло тече з КЗП безперервним струменем, значить, «заліг» клапан. Натиснути на клапан до упору тупим кінцем борідка і відпустити. Витікання повинно стати каплеподібним. При виконанні операцій інструмент не повинен потрапляти в зазор «клапан-сідло».

7. Вийшла з ладу зовнішня шайба (фторопластова) ущільнювача втулки КЗП.

Втулка встановлена зовнішнім буртиком вгору. Розібрати і промити КЗП. Візуально перевірити справність шайби ущільнювача. Якщо спостерігається розрив або зім'ятість, втискування буртиків шайби, замінити її. Встановити правильно втулку з кільцем

8. Попадання під голку КЗП стороннього предмету (шматочок гуми, окалина, стружка і тому подібне).

Розібрати запобіжну частину КЗП. Перевірити наявність сторонніх предметів. Промити запобіжну частину дизельним паливом і при необхідності відрегулювати тиск спрацьовування КЗП (125 ± 5 кгс/см²)

9. Непрацездатний КЗП. Виконати вищеперелічені операції. За відсутності позитивного результату замінити КЗП.

10. Втрата продуктивності насоса НШ-32А-3.

Якщо при заміні КЗП немає тиску, перевірити продуктивність насоса дроселем ДР-90 виробництва ГОСНИТИ. При необхідності замінити насос

ПІДВИЩЕНИЙ НАГРІВ МАСЛА ПРИ РОБОТІ СИСТЕМИ

1. Недостатня кількість масла в гідробаці. Перевірити рівень масла в гідробаці. Дозаправити гідробак до верхньої мітки маслопоказника.

2. Забруднений фільтроелемент гідробака (635-1-06).

У кабіні повинна засвітитись піктограма «забитий фільтр». Замінити фільтроелемент. Масло з бака при заміні фільтроелементу не зливати. (При холодному маслі може засвітитись піктограма «забитий фільтр», але вона повинна згаснути у міру розігрівання масла).

ШВИДКИЙ НАГРІВ І ПЕРЕГРІВ

МАСЛА ПРИ ВИМКНЕНИХ ОРГАНАХ УПРАВЛІННЯ ГІДРАВЛІКОЮ

1. Наявність постійного підвищеного тиску в системі (більше 10 кгс/см²). Зміряти тиск в основній гідросистемі на КЗП при вимкнених органах керування.

2. Не відрегульована тяга від бруса датчика скидання копиці до розподільника копнувача. Перевірити регулювання тяги. При закритому клапані копнувача штовхач золотника розподільника копнувача має

бути повністю витягнутий (крайне праве положення)

3. Заклинило золотник розподільника копнувача. Проконтролювати переміщення штовхача, заздалегідь від'єднавши його від тяги. Якщо він переміщується без зусиль, потрібно розібрати, промити дизельним паливом і знайти пошкодження. При необхідності замінити розподільник копнувача.

4. Затиснута тяга керування механічним розподільником. Перевірити переміщення і легкість ходу тяги, усунути виявлені заїдання.

5. Золотник механічного розподільника не встановлюється в нейтральне положення. Перевірити нейтральність положення золотника при нейтральному положенні рукоятки керування. Відрегулювати тягу механічного розподільника.

6. Заклинило гідроклапан з електромагнітним керуванням 109.00.000. Якщо тиск в основній системі не знижується до 4 кгс/см² при вимкнених органах керування, замінити електрогідроклапан 109.00.000

ВИКИД МАСЛА З САПУНА, СПІНЮВАННЯ МАСЛА В ГИДРОБАЦІ.

1. Підсос повітря в систему. Проконтролювати стан (спінювання) масла через скло маслопоказника гідробака. Підтягти всмоктуючий фланець на насосі, штуцери і хомути всмоктуючих маслопроводів. Замінити пошкоджені кільця ущільнювачів фланця, пошкоджені рукави.

СПОВІЛЬНЕНЕ ПЕРЕМІЩЕННЯ РОБОЧИХ ОРГАНІВ ПРИ НОМІНАЛЬНІЙ ЧАСТОТІ ОБЕРТАННЯ ДВИГУНА (при $n=2000 \text{ хв}^{-1}$ і прогрітому маслі $t = 50^\circ\text{C}$).

1. Знижений тиск в основній гідро-системі внаслідок порушення регулювання КЗП. Відрегулювати КЗП на 125 кгс/см² і опломбувати.

2. Пробуксовка пасів приводу насоса НШ-32А-3. Перевірити натягнення пасів приводу насоса.

3. Підвищені витоки масла в насосі НШ-32А-3. Проконтролювати тиск в системі. При неможливості підняти його на КЗП до 125 кгс/см², перевірити і замінити насос

ЖАТКА НЕ ОПУСКАЄТЬСЯ

1. Не суміщені ризки на шпінделі і корпусі дросельного клапана. Перевірити поєднання ризок. Сумістити відповідну риску (важча жатка - менше діаметр дроселя, легше - більше).

2. Замочний пристрій механічного розподільника в секції підйому жатки не забезпечує зливу робочої рідини. Розібрати замочний пристрій. Замінити клапан і втулку

3. Рукоятка підйому жатки в кабіні упирається в панель. Перевірити хід золотника при

переміщенні рукоятки керування. Хід золотника має бути ± 7 мм від нейтралі. Відрегулювати тягу золотника.

МИМОВІЛЬНЕ ОПУСКАННЯ ЖАТКИ (ПІДБИРАЧА).

1. Замочний пристрій механічного розподільника в секції підйому жатки не забезпечує герметичності. Розібрати замочний пристрій. Замінити клапан, втулку або гумове кільце

ГИДРОЦИЛІНДРИ ВИНЕСЕННЯ МОТОВИЛА ПРАЦЮЮТЬ НЕСИНХРОННО

1. Наявність повітря в гідроциліндрах. Прокачати гідросистему для видалення повітря з масла методом почергового ослаблення штуцерів маслопроводів на гідроциліндрах.

2. Немає герметичності замочного пристрою відповідної секції розподільника з механічним управлінням. Розібрати замочний пристрій, замінити кільце ущільнювача

3. Внутрішні перетікання масла в гідроциліндрах. Розібрати правий циліндр, замінити кільце ущільнювача поршня. Після складання прокачати систему для видалення повітря з масла.

ГИДРОЦИЛІНДР ВАРІАТОРА МОТОВИЛА НЕ ПЕРЕМІЩУЄ РУХОМИЙ ШКІВ

1. Не змащений рухомий шків. Змастити шків

НЕ ЗМІНЮЮТЬСЯ ОБЕРТИ МОТОВИЛА

1. Лопнула пружина на веденому шківові. Перевірити працездатність пружини, по можливості замінити її.

ВИТОКИ ПО ШПІНДЕЛЮ ГИДРОЦИЛІНДРА ВАРІАТОРА МОТОВИЛА

1. Розриви манжети. Замінити манжету. Перед установкою змастити її маслом.

ВСІ СПОЖИВАЧІ ВІД МЕХАНІЧНОГО РОЗПОДІЛЬНИКА ПРАЦЮЮТЬ НОРМАЛЬНО, А ВІД ЕЛЕКТРОГИДРОРОЗПОДІЛЬНИКІВ НЕ ПРАЦЮЮТЬ

1. Не працює клапан з електромагнітним управлінням. Відсутня напруга. Перевірити подачу напруги і цілісність проводу «маси» на контактах клапана з електромагнітним керуванням. У разі відсутності напруги перевірити плавкі вставки запобіжників, напругу на клавшах і контакти клавшіею пульта електрогідроліки, цілісність проводки і контакти сполучаючих фішок електричного ланцюга електромагнітного клапана.

2. Не працює клапан з електромагнітним управлінням. Напруга подається. Замінити клапан з електромагнітним управлінням 109.00.000.

3. Не працює один із споживачів секції електророзподільників. Напруга подається одночасно на дві протилежні котушки секції розподільника. Перевірити справність блоків діодів ВД-2 в пульті управління електрогідроліки. Замінити несправний блок.

4. Немає герметичності сідла і голки з боку, протилежної підведенню масла до гідроциліндра. Розібрати клапан, подивитися деталі. Провести притирання конічних поверхонь або замінити сідло, гумове кільце ущільнювача

5. Відсутня напруга на котушці електромагніту. Перевірити напругу. Усунути несправність

6. Напруга на котушці електромагніту є, але якір не «клацає». Замінити електромагнітний клапан

7. Великі внутрішні перетікання в поршневному гідроциліндрі. Подати тиск в одну з порожнин гідроциліндра, інша має бути відкрита. Поява потоку з відкритої порожнини свідчить про несправність циліндра. Замінити його.

8. Заклинив золотник секції гідророзподільника в крайньому положенні. Включити будь-який інший споживач електрогідроліки. Якщо спрацює даний споживач, то золотник заклинило. Зняти розподільник, замінити секцію.

9. Заклинив поршень гідрозамка в крайньому положенні. Викрутити замочні клапани, перевірити вільне переміщення поршня. Провести притирання поршня. Промити і вставити його в розподільник.

10. Забивання дросельного отвору втулки золотника. Розібрати, прочистити дросельні отвори, промити і зібрати секцію.

ЩОБ ПОПЕРЕДИТИ ВІДМОВИ ОСНОВНОЇ ГИДРОСИСТЕМИ ПІД ЧАС ЕКСПЛУАТАЦІЇ КОМБАЙНІВ «ДОН», НЕОБХІДНО ДОТРИМУВАТИ НАСТУПНІ ВИМОГИ:

- контролювати при ЩТО рівень масла в баці. При необхідності дозаправляти гідро-систему чистим, свіжим маслом нагнітачем;
- перевіряти при ЩТО герметичність з'єднань рукавів, трубопроводів, агрегатів і усувати підтікання масла. Оглядати рукави високого тиску в зоні закладення, при «запітнінні» - замінити рукав;

- під час роботи комбайна контролювати температуру масла основної гідросистеми, не допускати роботи з перегрівом масла;

- замінювати фільтрувальний елемент основної гідросистеми (Реготмасс 636-1-06) після обкатки, надалі з періодичністю 250 годин, а також при загорянні відповідної піктограми на блоці світлової сигналізації. ■